

Vergaderjaar 2021–2022

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

BL

VERSLAG VAN DE COSAC-VOORZITTERSBIJEENKOMST VAN 19 JULI 2021

Vastgesteld 21 december 2021

Op maandag 19 juli 2021 vond onder Sloveens voorzitterschap de Voorzittersconferentie plaats van de voorzitters van de commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als Voorzitters-COSAC. De Voorzitters-COSAC vond plaats in de vorm van een videoconferentie, omwille van de coronamaatregelen die op dat moment in Europa waren getroffen.

De Nederlandse delegatie bestond uit **Oomen-Ruijten** (CDA), voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit Van den Driessche (Eerste Kamer). De delegatie brengt als volgt verslag uit¹:

COSAC-Voorzittersconferentie, 19 juli 2021

De COSAC-Voorzittersconferentie werd geopend door de Voorzitter van het Sloveense parlement, Igor Zorčič, en ingeleid door de voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Sloveense Kamer van volksvertegenwoordigers, Marko Pogačnik, en door de voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Sloveense Kamer van volksvertegenwoordigers, Bojan Kekec. Zij spraken enkele inleidende woorden uit over de rol van het Sloveense voorzitterschap van de EU, het belang van COSAC als forum voor nationale parlementen en over de Conferentie over de Toekomst van Europa (CoFE). Ook werd solidariteit uitgesproken met de Oostenrijkse, Belgische, Nederlandse, Duitse en Luxemburgse collega's omwille van de catastrofale overstromingen. De agenda werd vervolgens vastgesteld.

¹ De notulen van de COSAC-Voorzittersbijeenkomst zijn raadpleegbaar op de COSAC-pagina van de website van IPEX: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac/home>.

Procedurele aspecten

Pogačnik presenteerde de resultaten van de trojka-vergadering. Ten behoeve van het halfjaarlijks verslag presenteerde de voorzitter de drie onderwerpen van de questionnaire: de digitalisering van parlementen met het oog op de digitale transitie en de COVID-19-pandemie; de toekomstige rol van jongeren in besluitvormingsprocessen in de EU; en de Conferentie over de toekomst van Europa.

De voorzitter informeren vervolgens over de uitnodiging tot het voordragen van een kandidaat voor het permanente lidmaatschap van de COSAC-secretariaat voor 2022–2023, met 15 oktober 2021 als deadline voor inzendingen. Hij herinnerde de delegaties ook aan de brief die het Portugese voorzitterschap aan Parlementen/Kamers heeft gestuurd over het bijdragen aan de medefinanciering van het COSAC-secretariaat. Onder de ingekomen brieven was ook een brief ontvangen van de Franse delegaties van Kamer en Senaat met een voorstel tot oprichting van twee werkgroepen die zich zouden bezighouden met vraagstukken die verband houden met de EU. Bij de plenaire vergadering zou een nader uitgewerkt voorstel worden besproken.

Beleidsdebatten

Sessie I: Prioriteiten van het Sloveense voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie

Anže Logar, Minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek Slovenië, lichtte de Sloveense prioriteiten voor het EU-Voorzitterschap toe. De prioriteiten voor het komende half jaar waren ingedeeld in vier hoofd-thema's:

De eerste prioriteit was de veerkracht, het herstel en de strategische autonomie van de Europese Unie, waarbij de belangrijkste aandachtsgedebieden weerbaarheid in tijden van pandemie en cyberweerbaarheid waren. De tweede prioriteit was de conferentie over de toekomst van Europa (CoFE). De derde prioriteit betrof de bevordering van de Europese manier van leven, de rechtsstaat en gelijke criteria voor iedereen. En tot slot, het opbouwen van een geloofwaardige en veilige Europese Unie, die in staat is te zorgen voor veiligheid en stabiliteit in de buurlanden. De Minister sloot af met de boodschap dat COSAC wat hem betreft een zeer belangrijke vorm van interinstitutionele samenwerking was, die zou helpen bij het vinden van de juiste oplossingen voor de problemen waarmee de Europese Unie de komende maanden te maken krijgt, onder het Sloveense motto «Samen. Veerkrachtig. Europa».

Verschillende sprekers van de aanwezige delegaties raakten in hun bijdrage aan de prioriteiten van het Sloveense voorzitterschap. Aan de orde kwamen onder andere het belang van de Westelijke Balkan landen voor de EU, de Conferentie over de Toekomst van Europa, het migratiebeleid en op economisch vlak de nationale herstelplannen om de economie te stimuleren en banen te creëren in nieuwe sectoren, waaronder energie en digitalisering. Een aantal sprekers sprak ook over het belang van de Rechtsstaat. **Oomen-Ruijten** bedankte het Sloveense voorzitterschap voor het voornemen ten aanzien van de bescherming van de Europese gemeenschappelijke waarden. Maar zij herinnerde de Sloveense Minister eraan dat Europese waarden ook Sloveense waarden zijn en dat van Voorzitter verwacht wordt als beste van de klas te presteren.

Sessie II: Cyberbeveiliging in de EU – Versterking van de veerkracht van kritieke infrastructuur en cyberdefensie

Thierry Breton, Eurocommissaris voor de interne markt, sprak de deelnemers toe via een vooraf opgenomen videoboodschap. De Eurocommissaris verwees naar het toenemende aantal cyberaanvallen, of ze nu op economisch, politiek, commercieel of militair gebied zijn, met één enkel doel: destabiliseren van het systeem.

Om dit te bestrijden heeft de Europese Commissie een aantal initiatieven genomen, waaronder een Europese veiligheidsstrategie. Op gebied van defensie stelt de Commissie de oprichting van een gezamenlijke cyber-eenheid voor om grootschalige crises te beheersen.

Matej Tonin, de Sloveense Minister van Defensie, benadrukte met name het belang van samenwerking met name op het gebied van cyberbeveiliging. Ook benadrukte hij het belang van investeringen in moderne capaciteiten en technologieën en in cyberdefensie, en het bevorderen van niet alleen civiel-militaire samenwerking, maar ook samenwerking met internationale organisaties.

De Uitvoerend Directeur van het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (ENISA), Juhan Lepassar, verwees in zijn bijdrage ook naar de alarmerende toename van cyberincidenten wereldwijd in 2020 en verwelkomde in dat kader de Europese initiatieven, waaronder de wijziging van de NIS-richtlijn. Hij somde de mogelijkheden op die de wijziging van deze richtlijn met zich mee zou brengen, waaronder herziening van de reikwijdte ervan, nauwere samenwerking, met inbegrip van informatie-uitwisseling over grenzen en niveaus heen, en toename van investeringen in cyberbeveiliging.

Uroš Svete, directeur van de Sloveense informatiebeveiliging, sprak in zijn interventie over het belang van cyberweerbaarheid, en het leiderschap van de EU op het gebied van digitale technologieën en verbeterde cyberbeveiliging in de hele digitale *supply chain*. Hij benadrukte de noodzaak om de digitale autonomie te versterken en wees op kansen voor verbeteringen op tal van gebieden, zoals connectiviteit, efficiënte en veerkrachtige digitale infrastructuren, veilig en open internet, weerbaarheid tegen cyberdreigingen, digitale vaardigheden en nieuwe technologieën.

In het debat dat volgde spraken verschillende delegaties hun algemene steun uit voor cyberbeveiliging als een prioriteit voor de lidstaten en de EU. Dat versnelde digitalisering ook gepaard is gegaan met een toename van cybercriminaliteit werd door meerdere sprekers aangekaart. Ook werd onderstreept dat cyberaanvallen een bedreiging zijn geworden op alle gebieden in het leven, en dat het bewustmaken en opleiden van burgers in de strijd tegen cybercriminaliteit van groot belang zijn. Verder kwamen onder andere aan bod de impact van online propaganda en desinformatie en het gevaar van buitenlandse interventies en de noodzaak voor investeringen en verder onderzoek. Diverse sprekers spraken tot slot over de landelijke situatie op het gebied van cyberveiligheid.

Ter afsluiting van het debat bedankte de voorzitters alle deelnemers voor de discussie en bevestigde dat gezamenlijke actie op gebied van cyberveiligheid en -defensie van groot belang is.

De vergadering werd afgesloten met de boodschap dat het de verantwoordelijkheid van politici is om de Europese waarden te handhaven en

om te werken aan een veerkrachtig Europa, door samen te werken met burgers en het vertrouwen van burgers op te bouwen.

De delegatie,

De Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Oomen-Ruijten